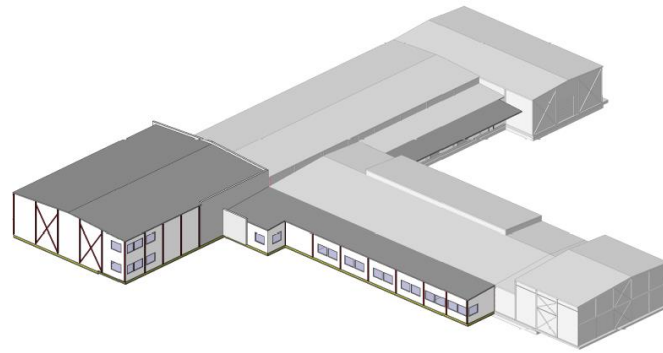

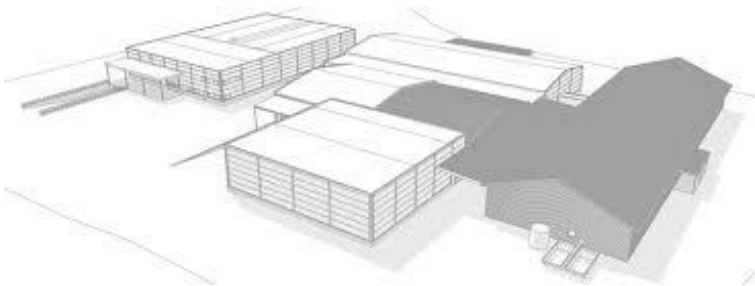
Norsk frukt i framtida

Fjordfrukt

Telefrukt

3D ARK

Lærdalgrønt

Grøntsektoren mot 2035

- ambisjonsnivå

- «Utvalgets ambisjon for totalmarkedet fram mot 2035 er **«fem om dagen»**, jf. det eksisterende myndighetsmålet om fem porsjoner grønnsaker, frukt og bær per dag. Overført på hele sektoren gir dette en **vekstambisjon på 75 prosent**. Samtidig følger det av mandatet at norskandelen skal vokse. Utvalget mener at en **vekstambisjon for norskandelen skal være 50 prosents økning.**»
- (Beregning av 75%: Fra 3,4 til «5 om dagen» med uendret forbruk av juice og smoothie på 0,6, og befolkningsvekst på 11,5 til 2035)
- Ambisjonen tilsvarer en **økning av norsk produksjon på drøyt 160%**... Da er det vel bare tida og veien til 2035 -.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Direk- toratet	Prognose 2023
Eple*	7585	5254	5910	6 754	7 740	5 205	7 632	6 877	7469	8778*	8784	10 033
Pærer	220	191	170	120	250	109	147	159	444	281	326	500**
Plommer	1039	922	818	1 290	1 143	1 174	1 165	1 709	1527	1959	2422	1 919
Moreller	329	359	405	488	583	384	491	447	668	496	520	880
Sum	9 173	6726	7303	8 652	9 716	6 872	9 435	9 192	10 108	11514	12052	13 332

Her er ein oversikt:

For Hardanger					
	Morell	Plommer	Pære	Eple	Samla konsum
I alt i 2019	109	943	125	3 440	4 617
2020	87	94	188	1660	2029

Fruktproduksjon hjå dei tre fruktlagera i Ullensvang 2019 - tonn kl 1 til konsum + fabrikklev. m/tilskot

	Morell	Plommer	Pære	Eple	Samla konsum	Eple kl 1 reg
Hardanger Fjordfrukt	88	465	40	1 778	2 371	176
Ullensvang Frukklager	9	370	78	1 401	1 858	224
Nå Frukklager	12	108	7	261	388	0
I alt	109	943	125	3 440	4 617	400

Del av konsum i Noreg	Morell	Plommer	Pære	Eple
2019	22,0 %	48,1 %	44,5 %	41,4 %
2018	30,4 %	41,7 %	75,2 %	39,2 %
2017	25,9 %	35,1 %	72,3 %	36,2 %
2016	27,8 %	40,8 %	57,1 %	33,1 %
2015	15,4 %	38,1 %	64,2 %	28,1 %
2014	38,6 %	46,6 %	68,0 %	40,1 %
2013	32,0 %	50,5 %	60,0 %	35,5 %
2012	31,6 %	40,8 %	77,7 %	38,3 %
2011	57,6 %	40,7 %	60,2 %	28,3 %
2010	40,0 %	51,7 %	42,1 %	34,9 %
2009	43,0 %	45,2 %	51,1 %	35,2 %
2008	32,7 %	60,5 %	54,9 %	38,0 %
2007	53,1 %	53,6 %	49,0 %	38,6 %

Konsum i Noreg 2018	668	1 527	444	7 301
Konsum i Noreg 2019	496	1 959	281	8 302

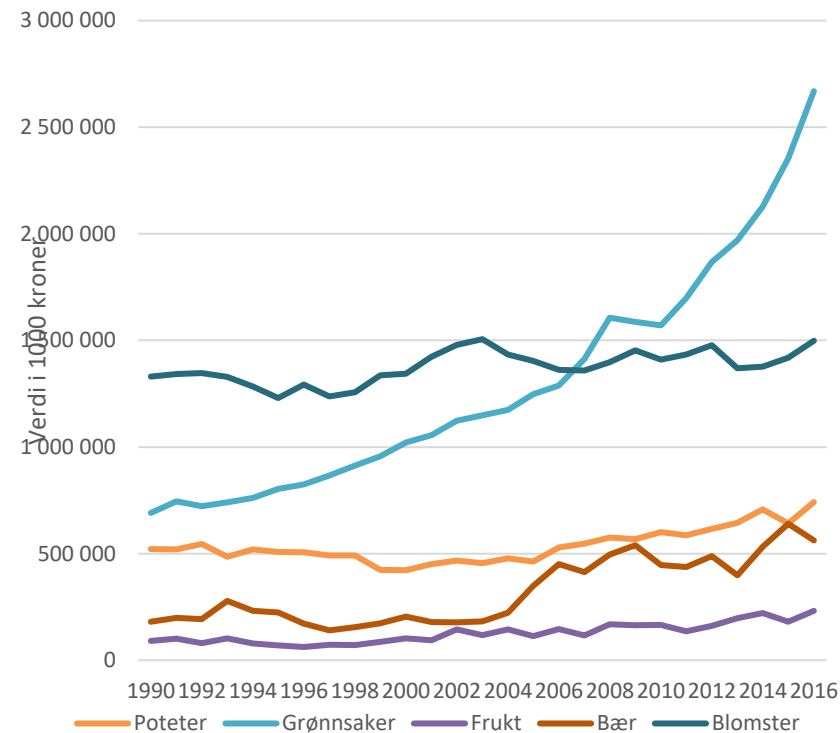
Norskandeler i volum - frukt

(Kilde: Frukt- og grøntstatistikk 2019, OFG)

- Plommer – 46% (2018 – 33%)
- Epler (MP)– 15%
- Moreller – 20%
- Pærer – 2%
- Sum frukt – 2,9% (2018 – 3%)

"Grøntsektoren er i vekst... Tall frå direktoratet

- 2010 – 2019, på produsentleddet:
- Hagebruk og poteter, fra 4.250 til **6.050 mill. kroner**, dvs. + 1.800 mill. kroner (+ 42%)
- **Grønnsaker**, fra 1.570 til 3.100 mill. kroner, dvs. + **1.530 mill. kroner (+ 97%)**
- Men, generelt – nokså beskjeden volumutvikling
- **Prisutvikling** forklarer mesteparten av økning i omsetning – og følgelig **økt verdiskaping**

**Optimal
haustetid/modningsgrad/prognoser**

**Kvalitet i lagring og levering
Kompetanse og forskning**

Richard Juhlin

«Eple frå Hardanger i verdenstoppen – de beste eplene jeg har smakt»

«Man sier at verdens beste cider kommer fra Normandie. Men potensialet er bedre i Hardanger. De kan lage den bedre der, og de er på god vei. De har bare ikke forstått hvor bra råvaren er.»

https://www.bt.no/article/bt-Op1adl.html?utm_source=email

VERDISKAPING 2019

SIDER FRÅ HARDANGER

- FORSKINGSPROSJEKT TIL VERDI AV 4,88 MILL
- SIDERKLYNGEPROSJEKT FINANSIERT MED 2,9 MILL
- OMSETING GARDSAL PÅ 5,6 MILL
- VERDI PRODUKSJONS SAUKE 2019: 13 MILL

Siderseminar for reislev og siderprodusentar. Ulvik i November 2019. Tema alkoholreklameforbud

7

UTMERKINGAR 2019

SIDER FRÅ HARDANGER

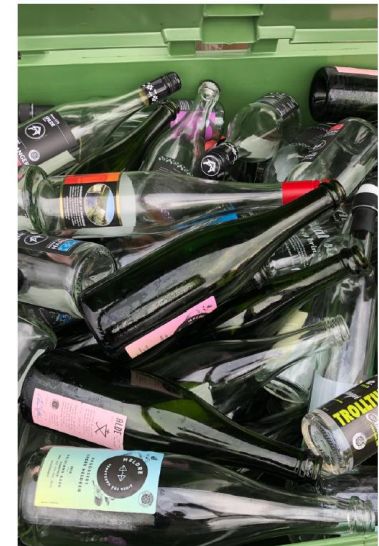
- AGA SIDERI: ÅRETS SIDER I DET NORSKE MÅLTID
- ULVIK FRUKT & CIDERI: ÅRETS DRIKKE I DET NORSKE MÅLTID
- ULVIK FRUKT & CIDERI: KATEGORIVINNAR OG FLEIRE GULL OG SØLVMEDALJAR I SAN SEBASTIAN
- ULVIK FRUKT & CIDERI: SØLVMEDALJER I CIDER WORLD
- EDEL SIDER: KATEGORIVINNAR + FLEIRE GULL OG SØLVMEDALJER I SAN SEBASTIAN
- HARDANGERGUTANE: BRONSE I SAN SEBASTIAN OG NOMINASJON I DET NORSKE

Prisvinnarar 2019: Øverst til venstre: Ingerid Wembstad mottok premie på vegne av Ulvik Frukt & Cideri i San Sebastian. Øverst til høgre: Vinnarar frå Det Norske Måltid. Iagar Aga frå Aga Sideri, Asbjørn Barsheim frå Ulvik Frukt & Cideri. Nederst til venstre: Aritta og Gjermund Åkre frå Edel Sider. Nederst til høgre: Hardangergutane med Inger og Kristian

SIDERTAL 2019

SIDER FRÅ HARDANGER

- GARDSSAL 25.500 LITER **40%↑**
- SAL VINMONOPOL 134.000 LITER **22%↑**
- PRODUKSJON 430.000 LITER **145%↑**
- ANDEL AV NORSK SIDER **80%**

Restar frå Norsk Siderfestival i Bergen

5

VITSEN ER AT
ALLE MED SAMM'A DRAKT
SPELLER MOT SAMM'A MÅL!

006

Asfari

028